

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 200 Lel
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára . . . 4 .

Megjelenik minden szombaton.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:

KOVÁCS KÁROLY.

DÉVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellemi részét illető min-
den közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Déva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:

LAUFER VILMOS

A pénzkrízis tetőpontján

Az általános közvélemény azt tartotta, hogy a nemzetipárti kormány uralomra kerülésével a gazdasági helyzet is javulni fog. Szakemberek azonban már akkor tudták, hogy a javulás helyett csak rosszabbodás következhetik, mivel az az előgazdálkodás, amit a liberálisok tíz éven át folytattak, nem hozhatott magával más következményeket. Ezek a következmények aztán napról napra jelentkeztek, nem kis politikai népszerűtlenségére Maniunak és pártjának.

A mai kormány uralomra kerülése a legrosszabb auspiciumok jegyében történt. Maniu maga is jól tudta, hogy a gazdasági viszonyokat egyik napról a másikra meg nem javíthatja. S ha a tömeg véleménye után ment volna, biztosan nem is vállalta volna a kormányzást most, hanem abban a pillanatban, amikor a helyzet már javuló tendenciát vesz. Igen ám, csak hogy Maniu lelkiismerete nem bírta el azt a politikát, amit egy más politikai párt a leghelyesebb politikai erkölcsöségnek tekintett volna s az országot a legkritikusabb helyzetben s a rossz viszonyoknak az emelkedésénél, sőt mondhatjuk végkifejlésénél vette át.

Közgazdászok már előre bejelentették, hogy az 1930-as év a legrosszabb és a legkritikusabb éve lesz Romániának. S a tapasztalat most már el is kezdődött. A gazdasági vérkeringés a lehető legvonatottabb. Mindenkinél sok az igénye, nagy a szüksége, de senkinek sem elégítheti ki,

jöllehet alkalma volna arra. Szükséglet és kínálat teljesen meg van, de nincsen meg a hozzávaló pénz, mert nincs elég pénz a forgalomban és nincsen megfizetve a munka. A szárazon hápogó hal vergődéséhez hasonlíthatjuk gazdasági életünk mai kinélódását. Alig van kereskedő, aki ne panasznál. Alig van nagy iparos, aki ne a nyomoruság szélén tántorogna s alig van vállalkozó, aki ne arról beszélne, hogy manapság nem érdemes semmit sem dolgozni, mert a költségek mindent megemésztene; s úgy dolgozni, hogy haszon is maradjon, nem lehet. A legkisebb kiskereskedőtől a legnagyobb gyárosig s a legnagyobb költségvetéssel dolgozó üzlettől a legegyszerűbb magánháztartásig — mindenki egyformán nélkülözi a pénzt.

Ma még a hitelélet teng leng valahogy, mert a pénzhiány nagyobb lendületet adott neki. De csak egy kis bizalmatlansági hullám kell hogy végigseperjen Erdély földjén vagy a Regátban és megakad minden. Máról holnapra szüntethetők be a fizetések, mondhatók fel a kötelezettségek és máról holnapra lehet kikapcsolni azt a kevés pénzt is a forgalomból, ami még van, ha a helyzet már olyan az egyénre nézve. S a legkisebb pénzelvonást megérzi manapság mindenki. A pénz olyan lett mint a vér, ha kevés van belőle, a szív nehezen működik, míg végre — ha egy alkalommal nagyon sokat vesznek el belőle — teljesen is felmondhatja a szolgálatot.

A dolgok maguktól már tovább el nem

intéződhetnek. Ezt belátta a kormány is akkor, amikor a külföldi kölcsönt felvette. De most sem tartható a helyzet. A pénzügyminiszter feltétlenül valami módon segítségére kell hogy legyen a gazdasági életnek. De nem azzal, hogy ne adjon a tisztviselőknek fizetést vagy hogy elkésve adja, hanem azzal, hogy minél nagyobb beruházásokat és kiadásokat eszközöljön. S ha nincsen az államnak pénze, akkor kölcsönt kell vegyen. Még többet, mint amennyit vett s ha nem vesz . . . akkor jöjjön a miniszter más tervezettel vagy valami más megoldással. De egyszer már le kell számolni a háborus értékcsökkenéssel, mert így tovább birni nem lehet.

Kovács Károly.

A kolozsvári tábla felmentette Bradean rendőrkapitányt

Bradean Cornel rendőrkapitány az 1928 év novemberében a prefektura megbízásából mint a helyi sziguranca főnöke, vizsgálatot tartott a dévai rendőrségen, annak a megvizsgálása céljából, hogy a Constantin Georgescu volt rendőrfőnök ellen tett feljelentésben az az alább jelzett dolgok megfelelnek-e a valószínűságnak:

1. Hogy törvénytörően járt-e el Georgescu akkor, amikor a dévai vendéglősöktől 100 leies taxákat követelt, záróra meghosszabbításért.
2. Hogy igaz-e, hogy ezeket a zárórapiénzeket ahelyett, hogy a pénzügyigazgatósághoz utalta volna, saját céljaira használta?
3. Hogy Georgescu, felvett a belügyminiszterium utján olyan összegeket, amelyek törvény szerint nem jártak volna neki?

A vizsgálat alkalmával a tanúk jelentése alapján bebizonyosodást nyert, hogy mindezen vádak alaposak, s hogy tényleg Georgescu

A magyar irodalom története Balassa Bálintig

(Ercse Miklós dévai ref. segédlelkésznek az I. K. E. 3. gyakorlati óráján 1930 január 28-án tartott előadása.)

Mielőtt előadásom szorosán vett témájához kezdenék, először azt szeretném a lehető legpontosabban megállapítani; mi az irodalom. Az irodalomok igen sokféleképpen határozzák meg. A sokféle meghatározás esszenciájaként legpontosabban talán így definiálhatjuk az irodalmat: „az irodalom az emberi szellem örökértékű termékeinek művészi írásokban kifejezett összessége”. Lényegénél fogva igen sokféle lehet: nemzeti, világi, egyházi, tudományos, történelmi, vitatkozó irodalom, stb. Előadás-sorozatunkban a magyar irodalmat akarjuk megismertetni érdeklődő testvéreinkkel.

Irodalmunk története több korszakra oszlik. Feladatunk az ősi, vagy pogánykor, a kódex irodalom s a reformáció irodalmának ismertetése egészen Balassa Bálint fellépéséig.

A pogánykor irodalmát vizsgálva, már a kezdet kezdetén óriási akadályba ütközünk; alig van támpontunk, amiből kiindulhatnánk. Csak az a szomorú megállapítás marad számunkra, hogy volt, — nincs. Mikor őseink a keresztyén hittel megismerkedtek, a keresztyénység már régen nem állt

hivatása magaslátán s ennek a következménye volt, hogy kézzel lábbal tiltakozó őseink konok turáni fejébe igen gyakran vassal verték be a krisztusi szeretet világokat megrengető tanait, az idegenből beözönlő papok. (Hány szép konok turáni fej szakadt be, mert nem akarta, vagy nem tudta megérteni, hogy mi köze annak a nagy szeretetnek az ütlegető vashoz, gyilkoló fegyverhez — és viszont). Csak a fejükbe verték be, mert a szívüktől bizony még századok múlva is olyan távol álltak ezek a tanok, mint az ázsiai Kirgizpuszták a nyugateurópai civilizációtól. Súlyosította a dolgot, hogy e nagy fejbeverést idegen népek gyermekei végezték, mert az idegen papok nem kegyelmeztek semminek, ami pogány volt. Mindenben csak a gyűlölt pogányság istentelen termékeit látták s nem egy pogány nép Istentől ihletett lelkének drága, illatos virágait. Így történt meg azután, hogy bár nekünk volt költészetünk és irodalmunk már a pogánykorban, — e korból semmi írott emlék nem maradt számunkra. Pogánykori költészetünkben csak három idegen történész, valamint későbbi krónikáink feljegyzéseiből tudunk meg egyet s más. Ha ezeket a feljegyzéseket egybevetjük népünk lelki adottságaival, természetével, történetével, — kibontakozik előttünk a pogány magyar költészet ragyogó képe.

A pogány magyar költészetet két műfaj domi-

nálja: a dal és a monda. — Lássuk először a dalt.

Már Priscos Rhetor az Attila udvarában élő görög történetíró megemlíti, hogy a királyi lakomákon énekesek jelentek meg s harcidalokat, a vitézséget, bátorságot, leleményességet dicsérő énekeket adtak elő. Ha a hun-magyar testvériséget történelmi tényként fogadjuk el, Priscos feljegyzéséből azt a természetes következtetést vonhatjuk le, hogy a testvér magyar népnek is volt költészete, sőt, magasabb kultúrájának megfelelően költészete is magasabb nivón állott mint a hunoké. Ha elvetjük a hun-magyar rokonságot, akkor sem kell kétségbeesnünk a pogány magyar dalköltészetet illetőleg. Ekkehard, a szentgálensi kolostor apátja, feljegyzi u. i., hogy a kolostort ostromló magyarok hangos kiabálással különféle dalokat énekeltek, amelyeknek szövegét ugyan nem értette, de feltehetjük, hogy ezek részben vallásos, részben harcias jellegűek voltak. Erre a két feltevésre egyfelől a magyarok harciassága, másfelől az a tény ad okot, hogy a magyarok a samán vallás követői voltak, s e vallás hívei istentiszteleteiken, helyesebben vallásos gyakorlataikban bizonyos monoton énekeket mormolnak, míg a bódultan elterülő sámán (pap) az istenséggel érintkezik. Harmadik adatunk az ősmagyar dalköltészetéről a Gellért püspök kíséretében, Walternek

rendőrfőnök ténykedése alatt a dévai rendőrségen sok törvénytelenység történt.

A prefektus az ügyet természetesen áttette az ügyészséghez, a megfelelő könyv szakértői véleménnyel együtt, amelynek alapján közel 100 000 lei hiány mutatkozott a beszedett taxákból. S ennek ellenére a dolog folytatása egészen másképp alakult ki.

Ahelyett, hogy Georgescut elővették volna ezekért a dolgokért, Battyáni Margit rendőrségi tisztviselő feljelentése alapján az ügyészség vádat emelt Bradean ellen. „hatalommal való visszaélés miatt, „amiért a vizsgálat alatt azt merte mondani a tanunak, hogy adjon elő mindent, amit tud Georgescu dolgairól, mert ha nem, akkor ő is bajba kerül“.

1929 szeptember hó 20-án tartott tárgyaláson mindenki meglepetésére Bradeant a dévai törvényszék Paladé Râmnicéanu tanácsa 30 napi elzárásra és hivatalvesztésre ítéli el, közben az ügyészség elejti a vádat Georgescu ellen, kijelentvén, hogy Georgescu a világ legbecsületesebb embere.

Ezévi január hó 31-én Clujon megtartott fellebbviteli tárgyaláson azonban, a Cluj-i Itélőtábla másképp vélekedett, mint a dévai törvényszék, az ítéletben megmondva, hogy az, amivel Bradeant vádolják, egyáltalában nem képezi semmiféle bűnügynek a tárgyát. Semmisenek mondta ki a dévai törvényszék ítéletét és Bradeant felmentette annak minden következménye alól.

Hogy mennyire tévedett a dévai törvényszék, az bizonyítja legjobban, hogy még a cluji vezető főügyész is elejtette a vádat ellene, kérvén a felmentését.

Még csak annyit, hogy a dévai rendőrségen történt szabálytalanságok miatt az ügy újra folyamatban van a vizsgálóbírósnál, ahol is Dobrovici vizsgálóbíró ur lesz hivatva eldönteni, hogy Georgescu pénzkezelése szabályos volt-e vagy nem. Túrelmesen várjuk ennek a vizsgálatnak eredményét s reméljük, hogy Dobrovici vizsgálóbíró ur, akit úgy ismer mindenki, mint puritán jogi embert, minden mellék körülménytől mentesen fogja ezt az ügyet kibogozni.

A Szászvárosi Református Dalárda műkedvelő előadása

Február 1 én, szombaton este fél 9 órai kezdettel tartották meg a szászvárosi ref. dalkör műkedvelői, a „Transsylvania“ szálloda nagytermében táncdal egybekötött műkedvelő előadásukat.

Szinre hozták, gondos rendezés és nagy erkölcsi siker mellett a „Régi nyár“ című 3 felvonásos revü operettet (7 képben). A fél 9 re jelzett előadásnak, a zsufoolásig megtelt terem közönsége nagy érdeklődéssel várta kezdetét, míg végre pont fél 10 órakor felhangzott az ezalkalomra összehozott zenekar kellemes melódjája.

feljegyzése, már a keresztyén korból való (XI. század eleje) s elmondja, hogy a nagy püspök álmat sokáig zavarta egy kézimalmot hajtó magyar leánynak vidám éneke. E három feljegyzés minden kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a pogány magyaroknak fejlett dalköltészetük volt. De e feljegyzések nélkül is egészen bizonyosak lehetnének effelől. Az ősmagyarokat természetük, lelkük, vallásuk, sorssal már Ázsia pusztáiban eljegyezte Isten az irodalom és költészet örök szépségei számára. A végtelen puszták hol szabadon csaponghatott a képzelet s lovával összefonva napokig nyargalhattott az alig serdülő magyar, új, meg új kalandokat keresve; a férfias harcok a pusztá vadjaival, vagy a vadaknál is kegyetlenebb örök nagy ellen-ségekkel, a sunyi és alattomos besenyővel; a misztikus cselekményekkel telített vallásos gyakorlatok s a hatalmas Hadurban és játszi tündérekben egyformán hívó, ébredező vallásos lelkület a lehető legkitünőbb melegágya volt a szépérzék és a költészet kifejlődésének. Mindezekhez hozzávéve azt, hogy ugy a lovaglós, mint a gyaloglós, ugy a vadászat, mint a harc bizonyos megszabott ritmikus mozgást követelnek, — megtaláljuk a pogány magyarok életében a költői gondolatok leg-hatásosabb kifejező eszközét, a ritmust. Ezekben kétségtelen bizonyítékait láthatjuk annak, hogy a

Majd függöny előtt láttuk rendező szerepében lőjét Bellej Jenőt, most is, mint mindig művészi precizitással alakította szerepét. Kár, hogy Déván is közismert s kedvenc volt műkedve-csak oly rövid szerepben láttuk viszont: Mária, egy híres színésznő, szerepét Málnássy Rózsi-kától láttuk végig, művészi alakítással. Tanujelét adva magasabb szini készségének. Elragadó játékával, kellemes hangjával, mindvégig a közönség őszinte elismerését érdemelte ki.

Báró Jankovits János szerepében, méltó partnerét kapta: Bekő Áront, aki szerepéhez simuló előkelő játékával s izléses toáletteivel igazi művészi munkát végzett.

Zsuzsi, a művésznő leánya: szerepében Ginsel Jolánkát: míg Miklós a báró fiu szerepében Gönci Pált láttuk. Rutinizott játékkal, humoros alakításukkal mindvégig élénk derűségben tartották a szépszámú közönséget.

Külön elismeréssel tartozunk Ginsel Jolánaknak, aki bájos és naiv kedveskedéseivel könnyen hidalta át a gyors változatosság nehézségeit. Reméljük, hogy még gyakran lesz részünk művészi játékát élvezni. Mimosa, öltöztető, Szász Bélánét, míg Traina Mária szegény rokona; szerepében Szász Béla groteszk toáletteikkel s ötletes jeleneteikkel kacagtatták meg a közönséget.

Humoros derűségeket keltett egy táncos szerepében Kiss Ádám táncos, aki mint igaz véli baka játszott. Ugyancsak Kiss Ádámét a dicséret az előadás fényes sikeréért mint főrendező s mint az előadásban előfordult összes táncok sikeres betanításáért.

A többi szerepekben is mind dicséretre méltó munkát végeztek. A cukrásznő szerepében Kardos Helént, Lulu és Kitty a revü színház görői jók voltak Paulini Hermin és Medgyessi Mancsi. Továbbá Mancsi kszolgálóleány, Tóth Rózsi szobaleány, Németh Tutu, pincér, Izsák István.

Őszinte elismeréssel tartozunk a görölknek, kik szép táncszámokkal egyetértésben méltón emelték az est sikerét. Görölk: Málnássy Tercsi, König Piroska, Kiss Dadi, Németh Irén, Sebestyén Gizi, Fehér Iboly, Benkő Irén, Balogh Rózsi, Izsák Eszti, Izsák Erzsi, Todor Juliska, Imreh Irén.

Előadás után tánc volt jó hangulat mellett reggel fél hatig, amikor is annak csak a lámpák kialudása vetett véget. Minden bizonnyal kellemesebb lett volna, ha reggeli napfény oszlatta volna szét a jókedélyü táncolni és mulatni akarókat.

Igy is azonban csak a legnagyobb dicséret érheti a rendezőseget, amely fáradtságot nem kimélve a közönség számára egy kellemes estét szerzett.

Szeretnénk, ha a rendezőség alkalmat adna és ellátogatnának mihozzánk is, hogy városunk közönsége is megismerhesse kiváló műkedvelőit

Végül őszinte köszönet érjen mindenkit, akár erkölcsi vagy anyagi támogatással emelte az est sikerét. Sz. S.

pogány magyaroknak kellett legyen és volt is dalköltészetük.

A származás misztikuma a hosszas vándorlások, a hun és magyar nép nagy harcai, a magyarság honfoglalása s az Árpádház egy-egy kimagasló alakjának hőstette viszont oly gazdag mondavilágnak vetették meg az alapját, mely még ma is sokszor ihletője költői lelkeknek. Ezeket az ősi mondákat később a keresztyén kor krónikásai (Anonimus, Kézai) jegyezték fel s latin nyelvű krónikáik őrizték meg számunkra. Bár, talán éppen a hosszas vándorlás, az idegen népekkel való állandó érintkezés következtében, ezek a mondák telve vannak a szláv, germán és latin népek mondáiból vett motívumokkal, mégis annyi bennük az eredeti, minden más nép mondájától elütő, ellenben a magyar léleknek és természetnek minden vonatkozásban megfelelő cselekmény, hogy ezeket határozott biztonssággal tekinthetjük a magyar népköltészet termékeinek. E mondák összesége alkotja a „Hun-magyar mondakört“.

Ime a pogány magyarok költésze. És ezt a nagy reménységre jogosító, hatalmas ígéretekkel duzzadó költészetet egy csapással, tönkretette a hódító keresztyénség. Mert már nem a krisztusi szeretet, az evangélium, hanem fegyverek erejével akart tét és „sziveket“ hódítani.

A kormánypárt Hunyadmegyében a megyei választásoknál majdnem 80 százalékos győzelmet aratott

Február 5-én folytak le az egész országban a megyei választások. A csendőrségek a leg-szigorubb utasítást kapták a belügyminis-tertől, hogy a választások alkalmával még csak ne is mutakozzanak s ahol összetűzésre kerül a sor, ott a veszekedőket és verekedőket azonnal különítsék el.

A választás a napilapok tudósításaiból ítélve, a legjobban folyt le. Nagyobb összeütközések csak a Székelyföldön s Magyarfenesen, voltak ahol egy kolozsvári egyetemi tanár, liberális kortest majdnem agyonvertek.

Hunyadmegyében három listát tettek le. Az első volt a kormánypárt a magyar és német-párttal, a második a liberális, s a harmadik a polgári párt.

A hunyadmegyei prefekturán hatodikára virradó éjjel egész reggelig fent voltak. Utol-sőelőttinek Gredistye futott be hat órakor, amikor Dr. Oncu Iacob prefektus azonnal tá-viratott menesztett a kolozsvári direktorátushoz az eredményről. Piskitelepen azonban egész éjjel folyt a szavazás, úgy, hogy csak reggel 8 órakor volt ismeretes a végleges eredmény, amely a következő.

Körület	Leadott szavazatok	üres	Megsemmisítve	Nemzeti, a Magyar és Német párttra	Liberális párt	Polgárlista
Baia de Cris	1793	—	30	1532	188	43
Birtin	2113	33	25	1822	212	54
Brád	1988	2	40	1739	121	88
Boica	1763	—	23	1604	51	85
Mihaleni	1293	4	11	1202	19	61
Deva	2020	—	132	1319	407	162
Vecel	824	6	16	645	120	43
Haró	1879	—	6	1161	625	87
Simeria Col.	2038	—	113	1271	371	283
Caianel de jos	1455	35	15	1148	260	32
Balsa	1177	—	—	1036	112	29
Bocainț	1127	8	17	821	259	30
Geogaiu	2023	—	115	1391	459	58
Hateg	2162	19	63	1567	486	46
Sztrigyszentgyörgy	2111	—	63	1666	323	59
Grediste	1953	—	66	1527	258	102
Demsus	982	21	15	750	196	21
Bukova	956	20	15	866	49	26
Hunyad I.	2314	8	89	1645	460	120
Hunyad II.	1992	15	135	1259	529	69
Gyalár	1722	33	42	1276	363	41
Ilia	2310	30	32	1867	350	61
Szibr	1618	29	39	1452	81	46
Zam	2420	5	38	2186	126	70
Dobra	2209	—	41	1957	145	66
Kudzsir	1818	12	45	1278	454	41
Romos	1196	6	33	965	164	34
Berény	1787	23	22	1301	432	32
Orăștie	2267	7	54	1850	276	87
Petroșeni I.	2137	—	283	1175	645	34
Petroșeni II.	2134	—	524	1140	436	34
Petritla	1995	10	498	1078	368	51
Vulkán	1657	33	563	709	304	81
Lupény I.	1580	42	136	1185	217	42
Lupény II.	2052	—	364	1373	261	54
Pui	2102	—	42	1537	489	34
Fehérviz	1545	—	59	1173	272	41
Összesen:	66512	401	3804	49473	10888	2347

Jólesően állapíthatjuk meg, hogy a kormánypárt majdnem nyolcvan százalékos eredménnyel győzött és hisszük, hogy ebben a győzelemben a magyarság szavazatai is a lehető leg-nagyobb fokban erősítették.

Köszönetnyilvánítás és nyilvános nyugtázás

(Folytatás.)

Folyó év jan. 18-án a dévai urleányok Dimitriu tábornokné urnó védnöksége alatt tombolaestélyt rendeztek a Fehér-Kereszt összes helyiségében a dévai hadirokkantak javára.

Az adományok a következők:

3. sz. gyűjtő iv**Grigoriu Mica és Kovács Mária urleányok**

Alesi egy pár harisnya, Alfred Götzl 3 darab szappan, 1 darab oréselt puder, Maetz 2 doboz csokoládé, Kovács L. egy üveg parfüm, Laufer Vilmos egy doboz levélpapír, Librăria Românească egy kép, Luch cukrázda egy torta, Rezistența Firma 2 nyakkendő, Kirschenbaum 4 drb csokoládé, Hirsch Adólf egy társasjáték: kis manikür készlet, egy könyv, egy kis patefon lemez, Hirsch Testv. egy pénztárca, egy cigarettaárca, Minorits 40 lei, Weiss 2 darab gyerekjáték, Seiger 500 lei, Ringler egy pénztárca, Juhász 1 drb. cipősámfa, Diamantstein 1 ruhakéfe, Răzus igazgató 500 lei, Floru 200 lei, Gáll N. 100 lei, Hegyi gyógyszerész egy doboz puder, 1 kis üveg parfüm, Naftali 1 tucat cipókrém, Gáll Béla 1 kép, Groza Livius 100 lei, Schumann 1 doboz csokoládé, Grünfeld 1 kis kosárka kinaezüst, Schneeveiss 1 pénztárca, Schuller 3 üveg bor, Nuszbaum gyógyszerész 3 doboz crém, 1 üveg kölni víz, Jonász 1 pár harisnya, 1 nyaksál, „Elbe“-cég selyem nyaksál, Mallász 1 zseblámpa, Dolcsig egy pár cérnakeztyű, egy pár florharisnya, Czirányi aragonit dísz hamutartó, A. Schuller 1 drb szappan, Villanytelep 1 villanyvasaló, dr. Groza Péter egy szalon díszlámpa, egy éjjeli-szekerénylámpa, Schultz 2 üveg bor, dr. Conda 200 lei, Lewi B. 100 lei, Holtzer K. 1 doboz csokoládé, 1 doboz malagaszólló, Kovács Mária egy üveg jam, Dániel 1 pár selyemharisnya, 1 hajcsatt, Godel 1 zseblámpa.

4. sz. gyűjtő iv**Rozván Lişus és Borbáth Poto urleányok**

S Pálné 100 lei, N. N. 100, özv. Lupuné 20, Licker 50, Elekes 100, Weber 60, Ing. Munteanu 100, Trestian 50, Hoffinger 20, Fekete 20, Emilia Ardelean 100, dr. Zsellér 60, dr. Tarján 100, Steidelné egy tintatartó, Crisáné 40, Hotel Dacia 20, Prăvălia Oniţiu 1 tucat cipókrém, Dadayné 100, Kenderessy 40, Gembichy 100, Franck 40, Kálmán L. 3 üveg likör, Salamon 1 üveg kompot, I. Susan 20, Szilágyi 100, Solymosy F. 20, Schechter 20, Buşa 100, Stein 40, Mátray 100, N. N. 20, N. N. 20, Pasca egy tükör, Königné 1 fekete kávékészlet, özv. Borbáthné 50 lei, Borbáth Poto 1 baba

(Folyt. köv.)

HIREK

— **Uj pénzügyigazgató Déván.** Megírtuk, hogy Serafin Dumitru dévai pénzügyigazgatót ismét megbízták a dévai pénzügyigazgatóság vezetésével. Ez azonban csak ideiglenes volt, mert a napokban Serafin Dumitrut a fogarasi pénzügyigazgatósághoz helyezték át hasonló minőségben. Dévára pénzügyigazgatónak Dr. Jeler Ioan eddigi sub-administratort delegálták. Dr. Jeler Ioan, aki régen van a dévai pénzügyigazgatóságnál már át is vette hivatalát.

— **Esküvő.** Szóts Tibor február 23-án tartja esküvőjét Héjus Tildy urleánnyal Szászvároson.

— **Nagy „Vörös-Kereszt” és „Repülő”-bálat rendeznek a prefektura nagytermében** Február 15-én jótékony célú bál fog lefolyni a prefektura dísztermében. A bál tiszta jövedelmét a „Vörös-Kereszt” és az aviatika céljaira használják fel. A bál védnökségét Dimitriu generális és felesége, Dr. Oncu prefektus és felesége és Perian polgármester és felesége vállalták el, ami egymagában is garancia a bál sikerére nézve. A bál kezdete este 10 órakor. Tekintettel a mai nehéz gazdasági viszonyokra a rendezőség kéri a közönséget, tekintsenek el az estélyi öltözetektől, miáltal biztos, hogy mindenki meg fog jelenni a bálon.

— **Vasárnap próbálják ki az új motorfecs-kendőt.** A város által vett új motorfecs-kendőt holnap, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel fogják bemutatni és egyuttal kipróbálni a dévai piac téren. A próba a sétáló közönségnek élvezetes látványt fog nyújtani.

— **Kulturdélután.** A Magyar Ifjuság vasárnap, febr. 9-én d. u. fél 5 órai kezdettel tartja rendez kéthetes kulturdélutánját a Magyar Párt helyiségében. A zenezámokkal ékesített nivós kulturdélutánra szívesen látja az érdeklődőket az ifjuság.

— **Pénzügyi főfelügyelő Déván.** Tărănu Victor aradi pénzügyi főfelügyelő néhány napja városunkban tartózkodik. Küldetése a dévai pénzügyigazgatóságnál a fontosabb ügyek megbeszélése, amiért is már néhány napja fontos tanácskozással folynak a pénzügyigazgatóságnál. Amint értesülünk Tărănu főfelügyelőt újabbán a temesvári direktorátushoz pénzügyi vezetőnek nevezték ki, ami szép előhaladást jelent a kiváló pénzügyi szakember pályáján.

— **Tanase híres társulata** február 18-án fog Déván előadást tartani Az előadandó darab címe „Miss Revista” s már a címből is megállapítható, hogy valami elsőrangú előadásról lehet szó.

— **A hunyadmegyei könyvelői kamara közgyűlése.** A hunyadmegyei könyvelők kamarája vasárnap február 2-án tartotta meg rendez évi közgyűlését Gh. Răzus Nemzetibanki igazgató elnök elnöklétével. A közgyűlésen csak kevesen vettek részt. Răzus elnök felolvasta beszámolóját, ugyszintén az 1929 évi költségvetést és számadást s az 1930 évi költségvetési előirányzatról, amelyeket a közgyűlés minden változtatás nélkül elfogadott. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a kamarának a múltévi bevétele 56696 lei volt, kiadása pedig 10346 lei. A fennmaradó 46350 lei, amelynek tekintélyes része a hunyadmegyei bankok ajándéka, amelyért a közgyűlés a bankoknak s Gh. Răzus igazgatónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott — a tavalyi alaphoz csatoltatott, úgy, hogy a kamara összvagyonja már meghaladja a 118,000 leit. Az 1930 évi költségvetési előirányzat 64,000 lei bevétellel szemben 4000 lei kiadást irányzott elő. A közgyűlés a választást nem ejthette meg, mivel V. Dragu bíró, akit a törvényszék a választmány választásához elnöknek rendelt, kifogásolta a közgyűlés összehívását s a választás határnapját más időpontra kintűzni rendelte. Itt is fel kell hivnunk a figyelmét arra, hogy aki nem fizeti be a tagdíjat, az nem lehet az egyesületnek a tagja, aki pedig nem tagja, azt a könyveléstől is eltilthatják a törvény rendelkezései értelmében.

— **Az „Astra” mozi megnyitó premierje.** Az Astra mozgó, amely a Fehér Kereszt éttérmeben helyezkedett el, ma, szombaton este fél kilenc órai kezdettel megnyitotta előadást fog tartani. Ez alkalommal az „Abris rózsája” című nagyszerű filmet fogják bemutatni. Ez a darab Déván most jut premierjéhez, amiért is a közönség körében nagy az érdeklődés a premier előadás iránt. Emil Jannins az „Apák büne” c. filmben bucsuzott el Amerikától. És ezt a filmet vette műsorra f. hó 12, 13, 14-én az itteni Astra mozgó. Az újabb idők legnagyobb filmje az „Apák büne” Emil Jannings tehetsége valósággal kulinál ebban a filmben Kipirosodott arccal kisírt szemekkel fogja elhagyni a publikum anézötérét, az elragadtatás leglelkesebb szavával fogják egymásnak mondani, hogy ennél szebb tökéletesebb filmet, mint az „Apák büne” még nem láttak. Árak 27, 22, 17, és 10 lei. Előadások lesznek kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton este fél kilenc órai kezdettel és vasár- és ünnepnapokon délután 5 és este fél 9 órai kezdettel.

— **A hunyadmegyei adóketítő bizottságok elnökei.** A hunyadmegyei adóketítő bizottságok elnökeit a következők személyében nevezték ki. Déva: Strobl Iuliu şef controlor, Hunyad: Braica Emil, Hátszeg: Ghiţa N., Petrozsény: Vasiu şef controlor Dváról, Petrozsény, Vulkan, Lupény: Rusu Nicolae, Iliá: Ciobanescu controlor és Brád: Dávid Simion. A bizottságok mellett a kereskedelmi és iparkamara egy iparos és kereskedő megbízottja van, akik informativ jelleggel vesznek részt az adóketítésnél, mivel szavazati joguk nincsen. A bizottságok február 15-én már meg is kezdik működésüket. Érdekes, hogy a kerületekben mindig más helységből delegálnak elnököket, hogy az ellenőrzés az előző kivetéssel szemben meglegyen.

— **Különbéféle álarok, confetti, szerpentin, világposta és tombolajegyek kaphatók V. Laufer könyvkereskedésében Déván.**

— **A dévai Zsidó Nőegylet Dominó-bálja.** A dévai Zsidó Nőegylet szombaton, február 1-én tartotta meg nagy Dominó-báliját a Fehér Kereszt összes termeiben. Ez alkalommal azonban a hagyományos sok maszka és dominó elmaradt, mindenki a másiktól várta, hogy a mulatságon dominóban jelenjen meg, úgy, hogy végeredményben 12 jelmez vonult fel. A jelmezese között a Jakobovits nővérek nagyon szép jelmezben voltak. A rendezőséget a jó rendezésért feltétlenül dicséret illeti.

— **Elmarad a teaestély.** A dévai magyar ifjuságnak a Fehér Keresztbe hirdetett mai teaestélye közbejött akadályok miatt elmarad. Értesülésünk szerint a teaestélyt csak február 15-én tehát egy hét mulva fogják megtartani s nem a Fehér Keresztben, hanem a Párt helyiségében.

— **A „Palace”-mozgó gazdag heti műsora.** Vasárnap, egy gyönyörű szép „Metro-Goldwin” film lesz vetítve: „A szerelem mindig győz” címmel. Kedden egy két részes nagy slágerudonság, mely egy előadás keretében lesz bemutatva, címe: „Tití, a montmartrei csavargó”. Jegyelővételtől mindenki gondoskodjék, mivel csak egy előadás lesz tartva, este 9 órakor. Csütörtökön és pénteken Harmath Imre és Zerkovitz Béla világhírű énekes táncos filmoperettje: az „Aranymadár”. Három film és három színpadi részben, külföldi művész-társaság személyes fellépésével. Jegyek már most előjegyezhetők. Bővebbet a falragaszok hoznak.

— **Aria és daletély a Kaszinó nagytermében.** Virág Lajos baritonista operaénekes a bécsi Volksopera s a kolozsvári magyar színház volt tagja febr. 12-én, szerdán este fél 9 órai kezdettel tartja meg a Kaszinó nagytermében egyetlen ária és daletélyét. A zongorakíséretet Nuszbaum Józsefné fogja ellátni. A kiváló művészi esemény iránt általános az érdeklődés.

— **Híres vadászokat fogott a dévai csendőrség.** A napokban a csendőrségnek egészen véletlenül jó fogása akadt. Patrulózás közben a közeli Bánpatak község erdejénél puska-hangokra lettek figyelmesek. Közélebb menve látták, hogy egy vadász társaság lesekedik. A bandát éppen egy kis őzike elejtése után fogták el, az őzet a piskii kórházba vitték, Lukács Péter és Crisan Simon piskii vadászokat, valamint Dehelean Petru és Filip Péter bánpataki lakosokat pedig a dévai ügyészség fogházába. A vadászok a piskii vadászterületen lötték az őzet.

— **Jelmezdivatlapok, tavaszi ruha és fehérnemű divatlapok megrendelhetők és kaphatók V. Laufer könyvkereskedésében, Déván.**

— **Külön adósérelmi hivatalt állítottak fel.** Az iparkamarák Szövetsége a Szövetség kebelén belül egy külön adósérelmi hivatalt állított fel Bukarestben, amelynek a címe Serviciul de Contencios Fiscal s amelynek a vezetője C. Mardaloescu ügyvéd volt pénzügyi főfelügyelő. Minden adózó polgár adóügyi sérelmével az illetékes kamarák útján ehhez a hivatalhoz fordulhat, amely minden ügyet kivizsgál s az igazságos kérelmeket feltétlenül teljesíteti az illetékes hatóságok által. 1—26

— **Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el.** Nőorvosi klinikák vezetői egybehangozóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Mozisoszorósító gépet találtak Arad környékén.** A dévai rendőrkvesztura 933—1930 számú hirdetésében közli, hogy Manorastia község közelében a barsanai csendőrség egy filmkopia gépet talált. A gépet azonnal az aradi csendőrségre vitték, miért is felkéri a kvesztura az érdekelteket, hogy Aradon tekintsek meg az elvesztett gépet az aradi kveszturánál.

— **Külön bejáratu, csinosan butorozott szoba** város központjában 1, esetleg 2 személy részére kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Mindazokkal a tendenciózus híresztelésekkel szemben, hogy üzlettemmel felhagyok, vagy eladás tárgyává tettem, kötelességem kijelenteni, hogy e rosszindulatú hírek légből kapott koholmányok és minden alapot nélkülöznek. Törekvésem a jövőben még fokozottabban fog oda irányulni, hogy városunk közönségének igényeit, egy minden tekintetben nagyvárosi modern cukrászattal elégíthessem ki.

Luch János,
cukrász, Deva.

24 1-1

Banca Ramână S. A. Deva (fost „Industria“) în lichidare, invită creditorii societății, ca pretențiunile să le arate în termen de șesă luni dela a treia publicare.

Deva, 20 Ianuarie 1930.

16 2-3

Lichidatorii.

Eladó adómentes új ház,

uri lakás, közel a főtérhez.

264

Cím a kiadóhivatalban

10-

35 éves intelligens uri nő,
ki a háztartás minden ágában jártas, magányos
urhoz **házzvezetőnek** ajánlkozik.
Vidékre is elmegyek. 21 2 3 Cím a kiadóhivatalban.

Üzleti és reklám

nyomatványokat és könyvkötőmunkákat
olcsón és izlésesen készít a

Laufer-nyomda és könyvkötészet

DEVA, Str. Reg. Maria 12. Telefon 35.

Postal rendelések gyorsan
és pontosan elkészülnek.

13

A GALBINOL

1-1

feltalálása óta minden juhtenyésztő
gazdának módjában áll a veszedelmes

májmetelyt

minden veszteség nélküli leküzdeni.

Egy egyetlen kapszula GALBINOL elegendő a beteg juh gyógyulásához, tekintet nélkül arra, hogy a juh fiatal vagy vén, könnyű vagy nehéz vagy hogy a GALBINOL használata előtt-e vagy sem.

GALBINOL

mindig absolut biztonsággal hat.

Minden gyógyszerárban vagy droguerlában kapható.
Ára eredeti csomagolás 1 doboz à 25 drb. Lei 350
kis doboz 12 darabbal Lei 180, 6 drb. Lei 100.

INGYEN Kérjen egy ingyenes magyarázó-füzetet, hogyan lehet bármely juhót a metelytől meggyógyítani, melyet postamentesen küldünk.

Képviselet: Standard drogueria, București I.

Villanyerőre berendezett

gőzmosóda

eladó
fényező, vasaló és egyéb
gépekkel.

Érdeklődni a kiadóhivatalban.

23

Kertépítész

1 10

S. Papp S. Horticultor-műkertész Simeria-Piski

Elvállal gyümölcsösök, díszkertek és parkok
rendbehozatalát, betelepítését és karbantartását
megegyezés szerinti árakban.

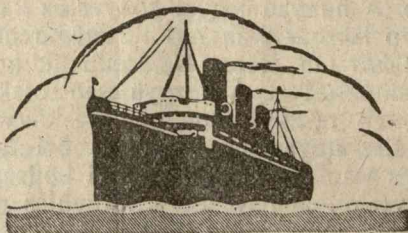
Disz és gyümölcsfák, magvak és növények a
legolcsóbb napi árakban számítatnak.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYVIZ

a gyomorégést megszünteti, epe és
máj bántalmaknál a görcsös fájdal-
makat enyhíti, influenzánál, köhő-
gésnél, vagy rekedtségnél, ::

hatása felülmúlhatatlan mivel a legjobb
nyálkaoldó és köptető. 183 23-

Kapható minden fűszerüzletbe.

A legnagyobb német hajózási társaság,
melynek **180 saját hajói** kizárólag

HAMBURG-ból indulnak az egész
világba a

HAMBURG-AMERIKA LINIE,

kitűnő és legjobban szervezett szolgálattal
KANADÁ-ba (Montreal és Winnipeg)

ÉSZAKAMERIKÁBA

KÖZÉPAMERIKÁBA

CUBA-MEXICO-ba

DÉLAMERIKÁBA

és a többi földrészbe.

Felvilágosítások és ismertetőik díjmentesen haphatók:
HAMBURG-AMERIKA LINIE S. A. R.
L. H. Lazarovitz vezérigazgató.

Cluj, Str. Regele Ferdinand 69. Timișoara, Str. Mercy 2.
216 7-11 București, Calea Griviței 183.

Eladó

kettő házhelynek való beltelek.

Egyik 400 □-öl 11-öles utszélességgel,
a másik 300 □-öl 8 öles utszélességgel.

12

Cím a kiadóhivatalban.

3-3

Eladó
ház

gyümölcsös
kerttel

Eladó
ház

Str. Principele Carol 58
(Hunyadi-ut)

15

ÉRTEKEZHETNI UGYANOTT.

2-

AUTÓJAVÍTÓ-MŰHELY

A dévai villamostelep
modernül berendezett autójavító-műhelye szavatosság
mellett vállal mindenféle gépmunkát.

Esztergamunkák, hegesztés,
autóvillamossági szakmunkák,
ugymint dinamók tekerése,
javítása, accumulatorok fel-
frissítése, töltése és javítása.

Gummi-vulkanizálási munkák

gyorsan, pontosan és jutányos áron eszközöltetnek.
Sár- és hópók olcsón és gyorsan javíttatnak.

Villamossági szaküzlet.

A Str. Regina Maria 19 sz. a. lévő villamos-
sági üzlet izléses csillárvalasztékkal,
villamos főzőedényekkel, vasalókkal,
porszívó- és mosógéppel, különféle
ventillátorokkal áll a közönség rendelkezésére.

Reklám izzólámpa-árak.

Ganz-féle electro-motorok, szivattyúval
összeépített motorok, benzinmotorok,
benzinlokomobilok és benzinelektromos
aggregátok házivilágítás céljára.

Mindennemű villamos-szerelési anyagok és
rádiókészülékek.

Elsőrendű Columbia gramofonok
és a legújabb slágerlemezek!

34

49-

Egész Hunyadmegye beszéli olcsó áruinkat.

Győződjön meg róla,

10% engedményünk

téli cikkeinkből valóságos szenzáció

SIESSEN,

csak pár napig tudjuk
ezen engedményt adni.

25 1-1

Elbe Harisnyaház

DEVA, Piața Unirii No. 16.

FIÓKOK: Cluj, Arad, Baia-Mare, Brașov, Cernăuți,
Constanța, Dej, Lugoj, Oradea, Petroșeni, Ploești,
Satu-mare, Sibiu, Târgu-mureș, Timișoara, Turda.